

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/ ๒๗๐๓

พ.ศ. ๕๕
ที่ ๒๗ ๑๙ ๖๖๕
เวลา ๑๓.๕๐

สลด. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ๕4008/65

22 เม.ย. 2565 เวลา 13.30 น.

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถ.พระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. คำสั่งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ ๒๖/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างแผนแม่บทปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
 ๓. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔
 ๔. สำเนารายงานการประชุมสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
 ๕. หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๑๔/๗๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
 ๖. (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
 ๗. (ร่าง) คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (National AI Committee)

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๒) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และ (๓) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เห็นชอบให้เสนอเรื่องดังกล่าวด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างแผนแม่บทปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย โดยมีปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นประธานร่วม เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ด้วยการเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งพัฒนาทักษะของบุคลากรภายในประเทศ บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้การขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุผลและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนมุ่งสู่ประเทศไทย ๔.๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

/๑.๒ ศูนย์เทคโนโลยี...

๑.๒ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และกองโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะเป็นคณะทำงานและเลขานุการร่วมคณะทำงานจัดทำร่างแผนแม่บทปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้ประสานการทำงานระหว่างจุดภาคี ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และประชาชน ในการจัดทำร่างแผนแม่บทปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยขึ้น โดยต่อมาได้ปรับชื่อเป็น “แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย” ตามแนวทางการตั้งชื่อแผนระดับ ๓ เพื่อใช้เป็นกรอบการทำงานสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) และชุดโครงการระยะเร่งด่วน (ระยะที่ ๑ : พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปประกอบการดำเนินการ และมอบหมายให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๔ สมานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) เป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) และชุดโครงการระยะเร่งด่วน (ระยะที่ ๑ : พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ และมอบหมายให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) และชุดโครงการระยะเร่งด่วน (ระยะที่ ๑ : พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในลำดับต่อไป โดยมีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นหน่วยงานร่วม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๑.๕ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น และได้ส่งร่างแผนดังกล่าวไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดย สศช. ได้มีข้อเสนอแนะในการปรับชื่อและปีเริ่มดำเนินการของแผนให้สอดคล้องกับแผนงานปัจจุบัน คือ “(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) แล้วนำเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็น ดังต่อไปนี้ (๑) ในหลักการจำเป็นต้องมีแผน AI เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาและต้องกำหนดให้มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบชัดเจน (๒) การออกกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ (๓) การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) (๔) การกำหนดบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชน และ (๕) การพัฒนากำลังคนด้าน AI (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๑.๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ทบทวนและปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เป็นแผนระดับ ๓ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) โดยเมื่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบแล้ว ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจาก (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เป็นการกำหนดกรอบในการทำงานสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงเป็นการเสนอแนวทางสำหรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติในเรื่องดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเกิดระบบนิเวศที่ครบถ้วนและเชื่อมโยงแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาและ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่มีประสิทธิภาพสูงชัน และนำไปสู่การยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐”

๔.๒ เป้าประสงค์หลัก ๓ ด้าน ได้แก่ การสร้างคนและเทคโนโลยี การสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการสร้างผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

๔.๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน

๔.๓.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเตรียมความพร้อมของประเทศในด้านสังคม จริยธรรม กฎหมาย และกฎระเบียบสำหรับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์

วัตถุประสงค์ ๓ ประการ ได้แก่ (๑) เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศในด้านสังคม จริยธรรม กฎหมาย และกฎระเบียบสำหรับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในประเทศ (๒) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในประเทศและ (๓) เพื่อให้เกิดการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อย่างเหมาะสมและมีจริยธรรม

แนวทางดำเนินการ ได้แก่ (๑) การจัดทำข้อกำหนดเชิงนโยบาย แนวปฏิบัติ กฎระเบียบ มาตรฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องและ (๒) การจัดกิจกรรมด้านการสื่อสารและการรับรู้ให้แก่ประชาชน

ประโยชน์มุ่งเน้นที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่ (๑) แนวปฏิบัติ กฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้งานปัญญาประดิษฐ์อย่างเหมาะสม มีจริยธรรม (๒) ระดับความเชื่อมั่นในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ของประเทศ (๓) ประชาชนเกิดความตระหนัก และมีความพร้อมทางสังคมและจริยธรรมด้านปัญญาประดิษฐ์ และ (๔) ระบบป้องกันความปลอดภัยและมั่นคงให้แก่ระบบปัญญาประดิษฐ์

๔.๓.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ ๔ ประการ ได้แก่ (๑) เพื่อสร้างเครือข่าย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สำหรับเป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบนิเวศปัญญาประดิษฐ์ (๒) เพื่อให้เกิดแพลตฟอร์มกลางระดับประเทศแบบบูรณาการ สำหรับรองรับการพัฒนาและการให้บริการ ด้านปัญญาประดิษฐ์และข้อมูลของไทย เพื่อเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ตลอดจนเผยแพร่ แลกเปลี่ยน ให้บริการ และสนับสนุนการทำธุรกิจใหม่ ๆ ในประเทศ (๓) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับรองรับการประมวลผล การคำนวณขั้นสูง การจัดเก็บและแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบปัญญาประดิษฐ์ และ (๔) เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศในด้านการพัฒนาและการประยุกต์ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์โดยการปรับปรุงและพัฒนาาระบบพื้นฐานด้านการประมวลผลและเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพและพร้อมใช้งานเสมอ

แนวทางดำเนินการ ได้แก่ (๑) การสร้างเครือข่ายเชี่ยวชาญในการผลักดัน
ปัญหาประดิษฐ์แบบมุ่งเป้าหวังผลชัดเจน (๒) การพัฒนาศูนย์เชื่อมโยงข้อมูลขนาดใหญ่และสถาบันวิจัยพัฒนา
ปัญหาประดิษฐ์ (๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มกลางระดับประเทศเชิงบูรณาการด้านปัญหาประดิษฐ์ (๔) การพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานทางการประมวลผลและการคำนวณขั้นสูง

ประโยชน์มุ่งเน้นที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่ (๑) เครือข่ายผู้ให้บริการวิจัยพัฒนา
ประมวลผลข้อมูลและเทคโนโลยีฐานด้านปัญหาประดิษฐ์ให้บริการความรู้คำปรึกษา การทดสอบนวัตกรรมและการ
แลกเปลี่ยนเทคโนโลยีในระดับประเทศและระดับโลก (Global Network) ที่ไทยมีส่วนร่วม (๒) ศูนย์เชื่อมโยงข้อมูล
ขนาดใหญ่และสถาบันวิจัยพัฒนาปัญหาประดิษฐ์ในประเทศ (๓) แพลตฟอร์มกลางด้านปัญหาประดิษฐ์ที่สามารถ
ให้บริการเครื่องมือด้านปัญหาประดิษฐ์ (๔) Market Place หรือศูนย์กลางที่รวมการให้บริการด้านปัญหาประดิษฐ์
ของไทย (๕) ระดับความสามารถในการแข่งขันและความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ
และระดับความพร้อมด้านปัญหาประดิษฐ์ของรัฐบาลไทยที่ดีขึ้น และ (๖) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุน
ด้านปัญหาประดิษฐ์ในภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมในประเทศ

๔.๓.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเพิ่มศักยภาพบุคลากรและการพัฒนาการศึกษาด้าน
ปัญหาประดิษฐ์

วัตถุประสงค์ ๒ ประการ ได้แก่ (๑) เพื่อพัฒนาบุคลากรและพัฒนาการศึกษาด้าน
ปัญหาประดิษฐ์ที่มีคุณภาพและ (๒) เพื่อพัฒนาทักษะแรงงานที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม

แนวทางดำเนินการ ได้แก่ (๑) การพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ทุกระดับการเรียนรู้
ที่เกี่ยวกับปัญหาประดิษฐ์ตลอดทุกช่วงชีวิต (๒) การสนับสนุนทุนการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตสู่สถาบันการศึกษาและ
ภาคธุรกิจ/อุตสาหกรรม ตลอดจนทุนวิจัยแก่บัณฑิตระดับปริญญาโท เอก และหลังปริญญาเอก และ (๓) การพัฒนา
กลไกความร่วมมือกับนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านปัญหาประดิษฐ์จากต่างประเทศ

ประโยชน์มุ่งเน้นที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่ (๑) จำนวนบุคลากรด้านปัญหาประดิษฐ์ที่
มีศักยภาพและตรงตามสาขาความต้องการของประเทศ (๒) จำนวนหลักสูตรที่มีการสอนด้านปัญหาประดิษฐ์ของ
ประเทศ และ (๓) จำนวนพื้นที่สำหรับแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ด้านปัญหาประดิษฐ์

๔.๓.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยี
ปัญหาประดิษฐ์

วัตถุประสงค์ ๓ ประการ ได้แก่ (๑) เพื่อให้มีจำนวนนักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี
ปัญหาประดิษฐ์ในประเทศเพิ่มมากขึ้น (๒) เพื่อสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาด้านปัญหาประดิษฐ์
ทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศมากขึ้น และ (๓) เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างนักวิจัย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ
และเอกชนในการทำการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวทางดำเนินการ ได้แก่ (๑) ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้าน
ปัญหาประดิษฐ์เพื่อการประยุกต์ใช้งานในกลุ่มสาขาเป้าหมาย และ (๒) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฐานด้าน
ปัญหาประดิษฐ์

ประโยชน์มุ่งเน้นที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่ (๑) จำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนา
เทคโนโลยีปัญหาประดิษฐ์ของประเทศที่เพิ่มขึ้น (๒) จำนวนผลงานวิจัย นวัตกรรม และสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี
ปัญหาประดิษฐ์ (๓) หน่วยงานที่สนับสนุนปัญหาประดิษฐ์ของประเทศที่มีมากขึ้น (๔) เงินลงทุนเพื่อวิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมและสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีปัญหาประดิษฐ์ และ (๕) ผลงานวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม ที่ถูก
นำไปใช้ในหน่วยงานเป้าหมายและช่วยเพิ่มผลิตภาพการผลิตของประเทศได้

๔.๓.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและระบบปัญญาประดิษฐ์ในภาครัฐและภาคเอกชน

วัตถุประสงค์ ๕ ประการ ได้แก่ (๑) เพื่อสนับสนุนให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่สำคัญ (๒) เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (๓) เพื่อผลักดันการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ไปประยุกต์ใช้งานทั่วประเทศ (๔) เพื่อเพิ่มความต้องการใช้บริการด้านปัญญาประดิษฐ์ภายในประเทศ และ (๕) เพื่อสร้างผู้ประกอบการเริ่มต้นด้านปัญญาประดิษฐ์ในประเทศ

แนวทางดำเนินการ ได้แก่ (๑) ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ในภาครัฐ (๒) ส่งเสริมให้เกิดการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (๓) ส่งเสริมอุตสาหกรรมเชื่อมโยงปัญญาประดิษฐ์สู่การใช้งาน (๔) การพัฒนากลไกและ Sand Box เพื่อนวัตกรรมธุรกิจด้านปัญญา ประดิษฐ์ และ (๕) การพัฒนาระบบมาตรฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการปัญญาประดิษฐ์

ประโยชน์มุ่งเน้นที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่ (๑) จำนวนผู้ประกอบการเริ่มต้น (Startup) และวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ด้านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ของประเทศ (๒) การเกิดธุรกิจใหม่และนวัตกรรม บริการที่ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (๓) จำนวนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่นำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้ (๔) การมีนโยบายและมาตรการสนับสนุนและจูงใจในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ผลิตขึ้นในประเทศ และ (๕) ขีดความสามารถในการผลิตและการแข่งขันของประเทศเพิ่มขึ้น

๔.๔ กลไกการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

๔.๔.๑ กลไกการบริหารจัดการ ในการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์ฯ ของประเทศไทยนั้น ได้มีการวางกลไกการขับเคลื่อนเพื่อให้การดำเนินยุทธศาสตร์ประสบความสำเร็จ โดยประกอบด้วย

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (National AI Committee) เพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการในระดับชาติขึ้นมากำกับดูแล วางนโยบาย พิจารณาความเหมาะสมในการออกมาตรการสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ช่วยให้การดำเนินงานเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ของประเทศไทยมีทิศทางที่ชัดเจน มีการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม และช่วยให้เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการขึ้นระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดจนให้การสนับสนุนและขับเคลื่อนดำเนินงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ในระบบนิเวศ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) ทั้งนี้ ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวอยู่ระหว่างนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาด้วยแล้ว

๒) เลขาธิการคณะกรรมการปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติ (Secretary) เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดตั้งเลขานุการและสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับภารกิจของคณะกรรมการปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการฯ อีกทั้งเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนให้การดำเนินงานเป็นไปตามยุทธศาสตร์และแผนงานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๔.๒ การติดตามและประเมินแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติ จะดำเนินการโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย โดยมีทีมเลขานุการคณะกรรมการเป็นผู้รวบรวมข้อมูลแผนการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และข้อปรับปรุงรายงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยทุก ๖ เดือน

สำหรับการประเมินผลของแผนปฏิบัติการฯ จะจัดให้มีคณะศึกษาวิจัยที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินการในแผนปฏิบัติการฯ เป็นผู้ประเมิน โดยแบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ เมื่อสิ้นสุดแผนเร่งด่วนในระยะที่ ๑ กลางแผนระยะที่ ๒ และเมื่อสิ้นสุดแผนในระยะที่ ๒ ว่าสามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าประสงค์ทั้ง ๓ เป้าหมายของแผนหรือไม่ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ของตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ทั้ง ๕ ด้าน ที่เกิดจากแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่ได้ร้อยเรียงและวัดผลว่าเป็นไปตามเป้าประสงค์และวิสัยทัศน์ของแผนปฏิบัติการฯ

๕. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด/ผลกระทบ

๕.๑ ประชาชนไม่ต่ำกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คน/ครั้ง เกิดความตระหนักทางด้านปัญญาประดิษฐ์

๕.๒ กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ถูกประกาศใช้งาน
ไม่ต่ำกว่า ๑ ฉบับ

๕.๓ ยกระดับดัชนีความพร้อมด้านปัญญาประดิษฐ์ของรัฐบาลไทยให้สูงขึ้นไม่ต่ำกว่าลำดับที่ ๕๐ ของโลก

๕.๔ เกิดการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลสำหรับสนับสนุนงานด้านปัญญาประดิษฐ์ในภาครัฐและภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๕.๕ บุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ของประเทศ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ คน

๕.๖ ความเข้มแข็งทางเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพิ่มขึ้น โดยเกิดต้นแบบจากผลงานวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมด้านปัญญาประดิษฐ์ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ต้นแบบ

๕.๗ ผลงานวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมด้านปัญญาประดิษฐ์ถูกนำไปใช้อย่างทั่วถึงและช่วยสร้างผลกระทบในภาคธุรกิจและภาคสังคมได้ไม่ต่ำกว่า ๔.๘ หมื่นล้านบาทในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๕.๘ เกิดจำนวนหน่วยงานที่มีการใช้งานนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์ทั้งในภาครัฐ ภาคธุรกิจและผู้ประกอบการใหม่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี หรือไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ รายใน ๖ ปี

๕.๙ ชีตความสามารถในการแข่งขันด้านปัญญาประดิษฐ์ของประเทศเพิ่มขึ้น ด้วยมูลค่าตลาดปัญญาประดิษฐ์ที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๖๐.๐๐๐ ล้านบาทในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

ภาพรวมผลกระทบต่อประเทศที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้แก่ (๑) มีมูลค่าที่เกิดการจ้างงานและสร้างอาชีพในระบบเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากมีจำนวนทรัพยากรบุคคลที่สามารถปรับทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ (Reskill/ Upskill) ทางด้านดิจิทัล และ AI เพื่อรองรับอาชีพและการทำงานในรูปแบบใหม่ในประเทศเพิ่มมากขึ้น (๒) GDP ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากมูลค่าหรือรายได้ของผลิตภัณฑ์และบริการในประเทศเพิ่มสูงขึ้น จากการนำ AI มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มผลิตภาพในกระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการให้บริการ ตลอดจนการมีจำนวนผู้ประกอบการใหม่ด้านเทคโนโลยี วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการมีธุรกิจเกี่ยวเนื่องด้านดิจิทัลในประเทศมากขึ้น (๓) ประชาชนในประเทศมีความเหลื่อมล้ำลดลง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ เนื่องจากสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้อย่างเท่าเทียม ทั่วถึง และเป็นธรรม จากการที่หน่วยงานภาครัฐนำ AI มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการทำงานและการให้บริการ และ (๔) ประชาชนมีความเข้าใจและสามารถใช้ศักยภาพของปัญญาประดิษฐ์ได้ในวงกว้าง ส่งผลให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคสมัยใหม่ได้เพื่อสร้างประโยชน์และอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน รวมถึงช่วยในการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกทั้งต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

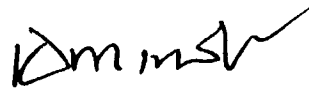
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ เห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

๘.๒ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์เพื่อการพัฒนาประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ไปดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายแอนน เล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

ฝ่ายเลขานุการคณะจัดทำแผนปฏิบัติการปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๔ ๗๐๐๐ ต่อ ๒๓๓๔ หรือ ๐๙๔ ๘๘๖ ๔๑๔๕ (กุสุมาภรณ์ สมพงษ์)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Kusumaphorn.sompong@nectec.or.th